

Zöldítés 2026: milyen szabályokra figyelj a zöldugar, takarónövények és ökológiai másodvetések vetésekor?

A mezőgazdasági támogatási rendszer átalakulásával a korábban megszokott „zöldítés” fogalma is megváltozott. Bár a gazdálkodók a gyakorlatban továbbra is gyakran használják ezt az elnevezést, 2026-ban már nem egyetlen, önálló zöldítési támogatásról beszélünk. A környezeti és fenntarthatósági követelmények több támogatási rendszerben és előírásban jelennek meg, többek között a feltételeesség, az Agro-ökológiai Program (AÖP), valamint az Agrár-környezetgazdálkodási Program (AKG) keretében.

Ha zöldugar, ökológiai jelentőségű másodvetés, takarónövény vagy zöldtrágyanövény vetését tervezed, fontos, hogy már a vetőmag kiválasztása előtt tisztában legyél azzal, melyik támogatási program vagy vállalás keretében szeretnéd elszámolni a területet. Ugyanaz a növényfaj vagy vetőmagkeverék ugyanis eltérő feltételekkel lehet megfelelő az egyes jogcímekben.

Mit jelent a zöldítés?

A jelenlegi Közös Agrárpolitika rendszerében a környezeti célú gazdálkodási gyakorlatok több szinten jelennek meg. A támogatások igénybevételéhez kapcsolódó alapkövetelményeket a feltételeesség rendszere határozza meg, míg az AÖP keretében a gazdálkodók önkéntesen választhatnak további, környezeti szempontból kedvező gazdálkodási gyakorlatokat.

Az AKG ennél hosszabb távú, többéves kötelezettségvállalást jelent, amelyben a támogatott gazdálkodónak a választott tematikus előírascsoport és vállalások követelményeit kell teljesítenie.

Ezért amikor [„zöldítésre alkalmas vetőmagról”](#) beszélünk, minden esetben azt kell tisztázni, hogy pontosan milyen vállalás teljesítésére keresel vetőmagot.

Ökológiai jelentőségű másodvetés - mire figyelj?

Az ökológiai jelentőségű másodvetés célja, hogy a főnövény betakarítása után növényi borítást biztosítson, hozzájáruljon a talaj védelméhez, a biodiverzitás növeléséhez és a tápanyagok talajban tartásához.

A megfelelő másodvetési keverék kiválasztásánál alapvető szempont a hatályos fajlista betartása. Nem elegendő tehát, hogy egy növény agronómiai szempontból alkalmas legyen takarónövényként: az adott támogatási konstrukció előírásainak is meg kell felelnie.

A keverékekben gyakran alkalmazott fajok közé tartozhatnak például a különböző keresztesvirágú, pillangós és egyéb gyors fejlődésű takarónövények. A pontos fajösszetételt azonban mindig az adott évben hatályos szabályozás és az adott támogatási jogcím alapján kell ellenőrizni.

Az ökológiai jelentőségű másodvetésnél különösen fontos a vetési és fenntartási időszak dokumentálása, valamint az előírt növényvédelmi korlátozások betartása.

Csávázott vetőmag használata: nem minden „zöldítésnél” azonosak a szabályok

A csávázott vetőmag használata gyakran felmerülő kérdés, és ezen a területen különösen fontos, hogy ne kezeljük egységesen az összes zöldítési célú vetést.

Az ökológiai jelentőségű másodvetésre vonatkozó előírások növényvédőszer-használati tilalmat is meghatározhatnak, amely a csávázott vetőmag alkalmazására is kiterjedhet. Ilyen esetben tehát fungicid vagy más növényvédő szerrel csávázott vetőmag sem használható.

Más támogatási konstrukciónál – például egyes AKG-vállalások esetében – ettől eltérő szabályok lehetnek érvényesek. Ezért a csávázott vetőmag használhatóságát mindig az adott program, vállalás és területhasználat alapján kell megítélni.

Vetőmag vásárlásakor ezért ne csak a fajösszetételt ellenőrizd, hanem azt is, hogy a vetőmag csávázott vagy csávázatlan formában kerül-e forgalomba.

Zöldugar - hosszabb távú biodiverzitási megoldás

A [zöldugar](#) a támogatási rendszerekben olyan növényzettel borított, nem termelési célú területként jelenhet meg, amely elsősorban természetvédelmi, talajvédelmi és biodiverzitási funkciót tölt be.

Az AKG-ban alkalmazott zöldugar esetében különösen fontos a megfelelő fajösszetétel kialakítása és a vállalt fenntartási időszak betartása. A zöldugar-keverék kiválasztásakor ezért olyan fajokat érdemes előnyben részesíteni, amelyek hosszabb időn keresztül stabil növényborítást biztosítanak, jól alkalmazkodnak a termőhelyhez, és megfelelnek a támogatási előírásoknak.

A pillangós növények és különböző gypalkotó fajok kombinációja agronómiai és ökológiai szempontból egyaránt előnyös lehet. A növényállomány élőhelyet és táplálékforrást biztosíthat számos hasznos élőlény számára, miközben védi a talajfelszínt az eróziótól és mérsékli a gyomosodást.

Takarónövény vagy zöldtrágya? Nem ugyanaz a cél

A takarónövények elsődleges feladata a talaj felszínének borítása és védelme. Mérsékelhetik a talajeróziót, csökkenthetik a tápanyagok kimosódását és kedvezően befolyásolhatják a talaj vízháztartását.

A zöldtrágyanövények esetében ehhez társul a növényi biomassza talajtermékenységet támogató szerepe. A megfelelően megválasztott fajok jelentős szervesanyag-tömeget képezhetnek, míg a pillangós növények a velük szimbiózisban élő baktériumok révén hozzájárulhatnak a légköri nitrogén megkötéséhez.

Egy jól összeállított keverék több funkciót is képes egyidejűleg ellátni. A különböző gyökérmélységű és fejlődési dinamikájú növényfajok kombinációja segítheti a talajszerkezet javítását és a talaj biológiai aktivitásának fenntartását.

Ebben a szezonban is figyelj a dokumentációra!

A támogatási előírások teljesítésénél nemcsak az számít, hogy mit vetsz el, hanem az is, hogy a műveleteket megfelelően dokumentáld. A vetés időpontja, a felhasznált vetőmag és vetőmagkeverék összetétele, valamint az egyes agrotechnikai műveletek igazolhatósága egyaránt fontos lehet.

Érdemes megőrizni a vetőmag számláját, címkéjét és a fajösszetételre vonatkozó dokumentumokat. A gazdálkodási napló és az elektronikus adatszolgáltatási kötelezettségek pontos vezetése szintén alapvető jelentőségű.

A 2026-os év időjárási szélsőségei további kihívást jelenthetnek. A KAP hivatalos, 2026 júliusában közzétett tájékoztatása szerint az aszály egyes AÖP-gyakorlatok – például az ökológiai jelentőségű

másodvetés vagy a takarónövényes gyakorlatok – teljesítését is akadályozhatja. Amennyiben a vetés az aszály miatt nem kel ki megfelelően, bizonyos esetekben vis maior bejelentés válhat szükségessé.

Hogyan válassz megfelelő zöldítési vetőmagot?

A vetőmag kiválasztása előtt mindig határozd meg, hogy milyen támogatási vállalást szeretnél teljesíteni. Ellenőrizd az adott jogcímhez tartozó aktuális fajlistát, a keverék összetételére vonatkozó követelményeket, a vetési és fenntartási határidőket, valamint a növényvédőszer- és csávázottsági korlátozásokat.

Ne kizárólag az alapján válassz keveréket, hogy az „zöldítésre”, „zöldtrágyázásra” vagy „takarónövényként” ajánlott. A támogatási megfelelés mindig az adott program konkrét előírásaitól függ.

Komplex támogatási konstrukció

A magyar támogatási rendszerben a korábbi értelemben vett zöldítés helyett több, egymással összefüggő környezeti előírás és támogatási konstrukció működik. Az AÖP, az AKG, a feltételeesség, valamint az ökológiai jelentőségű másodvetések és takarónövényes gyakorlatok eltérő követelményeket támaszthatnak.

A sikeres teljesítés kulcsa a megfelelő vetőmag és fajösszetétel kiválasztása, a határidők betartása, a növényvédelmi korlátozások – ezen belül a csávázott vetőmagra vonatkozó szabályok – ellenőrzése, valamint a pontos dokumentáció.

A vetés előtt minden esetben ellenőrizd az adott támogatási évre és vállalásra vonatkozó hatályos előírásokat. Így nemcsak agronómiai szempontból választhatsz megfelelő takarónövényt, zöldugar- vagy másodvetési keveréket, hanem a támogatási feltételeknek is biztonságosan megfelelhetsz.

P R I M A G
— 1991 —